

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JEZYKA POLSKIEGO W KL. VII a

Lp.	Sprawność	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń:				
1.	Kształcenie literackie i kulturowe	klasyfikuje czytany utwór jako należący do epiki, liryki lub dramatu, zna podstawowe pojęcia związane z utworami epickimi, lirycznymi i dramatycznymi, wie, że istnieją gatunki literackie (w tym: pamiętnik, komedia, fraszka, tren, ballada, epepeja), odróżnia je od rodzajów literackich, wie, że język utworu literackiego cechuje się obecnością różnych środków stylistycznych, zauważa związek problematyki utworów literackich z życiem i uniwersalnymi wartościami, wiąże czytany utwór ze wskazanym przez nauczyciela kontekstem, wymienia elementy warstwy przedstawieniowej dzieła sztuki, wyszukuje w	wskazuje podstawowe cechy tekstów epickich, lirycznych i dramatycznych, odnajduje je w czytanych utworach, stara się posługiwać terminologią związaną z utworami epickimi, lirycznymi i dramatycznymi, stara się posługiwać nazwami gatunków literackich, wskazuje utwory należące do tych gatunków, wyszukuje w tekście literackim użytych środków językowych, stara się je nazwać, wskazuje związek problematyki utworów literackich z życiem, opisuje wartości, do których odwołuje się utwór, zapoznaje się ze wskazanym przez nauczyciela kontekstem	określa cechy charakterystyczne rodzajów literackich, wskazuje je w czytanych utworach, posługuje się terminologią związaną z analizą utworów epickich, lirycznych i dramatycznych, wymienia cechy gatunkowe omawianych utworów, nazywa gatunki, rozpoznaje w tekście literackim użyte środki językowe (w tym: eufemizm, porównanie homeryckie, inwokację, symbol, alegorię), próbuje określić ich funkcję, zauważa wartości estetyczne poznawanych utworów, określa problematykę egzystencjalną tekstów, nazywa wartości uniwersalne, do których	wyjaśnia różnice między poszczególnymi rodzajami, omawia cechy utworów synkretycznych, poprawnie posługuje się terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów epickich, lirycznych i dramatycznych, poprawnie posługuje się nazwami gatunków, omawia cechy gatunkowe czytanych utworów, wskazuje funkcję użytych w tekście literackim środków językowych oraz określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich, poddaje refleksji problematykę egzystencjalną w poznawanych tekstach, hierarchizuje wartości, do których	czyta różne teksty (zarówno współczesne, jak i dawne, przewidziane w programie nauczania) na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym, samodzielnie interpretuje teksty pisane i inne teksty kultury, uwzględniając intencję nadawcy oraz konteksty niezbędne do interpretacji, praktycznie wykorzystuje informacje wybrane z tekstu literackiego, popularnonaukowego, naukowego krytycznie ocenia i wartościuje treści, zachowania i postawy przedstawione w utworach w odniesieniu do

		tekście wskazane informacje, stara się porządkować zgromadzony materiał, czyta fragmenty tekstów publicystycznych i popularnonaukowych, rozpoznaje wskazany przez nauczyciela tekst jako artykuł prasowy, zauważa we wskazanych przez nauczyciela tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych	utworu, stara się powiązać utwór ze swoją wiedzą na temat historii i kultury, komentuje warstwę przedstawieniową dzieła sztuki, zwraca uwagę na wartość estetyczną tekstów kultury, wyszukuje w tekście informacje różnego typu, cytuje fragmenty tekstu, klasyfikuje poznawany tekst jako literacki, publicystyczny lub popularnonaukowy, rozpoznaje gatunki dziennikarskie (w tym: wywiad i artykuł), znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych	odwołuje się utwór, odczytuje utwór, wykorzystując wybrane konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze, rozpoznaje znaczenia naddane dzieła sztuki, wskazuje elementy symboliczne, rozpoznaje wartość estetyczną tekstów kultury, wydobywa i porządkuje istotne informacje w zależności od ich funkcji w przekazie, wyszukuje i porządkuje cytaty, wskazuje różnice między literaturą piękną a innymi rodzajami piśmiennictwa, zna podstawowe cechy gatunków dziennikarskich (wywiad, artykuł), znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych	odwołuje się utwór, interpretuje utwór, wykorzystując potrzebne konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze, wyjaśnia rolę środków języka malarskiego w tworzeniu znaczeń obrazu, interpretuje dzieło sztuki, określa wartości estetyczne tekstów kultury, twórczo wykorzystuje informacje z tekstu we własnej pracy, funkcjonalnie włącza cytaty do wypowiedzi, określa funkcje literatury pięknej, literatury popularnonaukowej i publicystyki, samodzielnie określa cechy gatunków dziennikarskich (wywiad, artykuł), analizuje zauważone w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych, opisuje sposób nawiązania do nich	systemu moralnego i etycznego
2.	Kształcenie językowe	komunikuje się z innymi w sposób werbalny i niewerbalny, zauważa różnice między wymową a pisownią wyrazów, poprawnie akcentuje wyrazy ze stałym	świadomie używa języka jako narzędzia komunikowania się, poprawnie zapisuje wyrazy, w których występują różnice między wymową a	rozumie znaczenie języka w procesie komunikacji, poprawnie stosuje różne sposoby zapisywania głosek, rozpoznaje podstawowe rodzaje	rozumie, na czym polega twórczy i sprawczy charakter działań językowych, rozumie zjawiska fonetyczne związane z różnicami między wymową a	wykorzystując wiedzę o języku, odczytuje sensory symboliczne i przenośne w tekstach kultury jako efekt świadomego kształtowania warstwy

		akcentem, rozpoznaje wyrazy podstawowe i pochodne, rodzinę wyrazów, tworzy wyrazy pochodne według wzoru, rozróżnia odmienne i nieodmienne części mowy, w tym imiesłowy, tworzy według wzoru imiesłowy równoważnik zdania, zna podstawowe skróty i skrótowce, używa ich w wypowiedzi, stara się dostosować styl do tworzonej wypowiedzi, stosuje podstawowe zasady etykiety językowej, nie popełnia błędów zakłócających komunikację językową, stara się pisać poprawnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym	pisownią, poprawnie akcentuje większość wyrazów, dzieli proste wyrazy na podstawie słowotwórczą i formant, rozpoznaje wyrazy pokrewne, rozpoznaje rodzaje imiesłowów, tworzy imiesłowy równoważnik zdania, podaje znaczenie powszechnie używanych skrótów i skrótowców, poprawnie ich używa, zauważa zróżnicowanie stylistyczne wypowiedzi, dostosowuje styl do formy wypowiedzi, stosuje zasady etykiety językowej, pisze zgodnie z podstawowymi normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej	zjawisk fonetycznych, poprawnie akcentuje wszystkie wyrazy, rozpoznaje i używa różne rodzaje formantów, poprawnie analizuje budowę słowotwórczą wyrazu, rozumie zasady tworzenia imiesłowów, przekształca imiesłowy równoważnik zdania na zdanie złożone i odwrotnie, używa poprawnych form skrótów i skrótowców, rozpoznaje różne style, różnicuje stylistycznie swoje wypowiedzi, świadomie stosuje w wypowiedziach zasady etykiety językowej, pisze zgodnie z normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej, stara się poprawiać błędy	pisownią wyrazów, poprawnie akcentuje wszystkie wyrazy, stosuje w wypowiedzi odpowiednią intonację zdaniową, odróżnia rdzeń od podstawy słowotwórczej, tworzy rozbudowane rodziny wyrazów i analizuje strukturę wyrazów pochodnych, wyjaśnia zasady tworzenia i odmiany imiesłowów, poprawnie stosuje imiesłowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje, określa funkcję skrótów i skrótowców, poprawnie ich używa, poprawnie używa różne style wypowiedzi i je rozpoznaje, wyjaśnia zasady etykiety językowej, pisze poprawnie, zauważa popełnione błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne oraz dokonuje ich autokorekty.	stylistycznej wypowiedzi samodzielnie poszerza wiedzę językową i wykorzystuje ją we własnych wypowiedziach
3.	Tworzenie wypowiedzi	krótko wypowiada się ustnie na podany temat, stara się używać prostych środków retorycznych, z pomocą nauczyciela redaguje plan wypowiedzi, pisze według podanego wzoru, z pomocą nauczyciela,	wypowiada się ustnie, zachowuje wewnętrzną logikę wypowiedzi, używa środków retorycznych, gromadzi materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi, pisze plan wypowiedzi,	wypowiada się ustnie, porządkując treść swojej wypowiedzi, wykorzystuje środki retoryczne, gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do stworzenia pracy, tworzy	tworzy rozbudowaną wypowiedź na podany temat, zachowuje logikę, spójność i kompozycję wypowiedzi, funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne w celu	samodzielnie buduje spójne, logiczne, rzeczowe wypowiedzi na podany temat, w których przedstawia własne stanowisko, lub za pomocą popartych przykładami

		<p>poznane formy wypowiedzi, w tym: recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad stosuje akapity, formułuje prostą tezę, wyraża własne zdanie i stara się je uzasadnić, przedstawia rzeczowe argumenty w dyskusji na temat problemów znanych z codziennego życia, stara się podać przykłady ilustrujące argumenty, z pomocą nauczyciela podejmuje próby wnioskowania, rozpoznaje w tekstach reklamowych niektóre środki perswazji i manipulacji, zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi, podejmuje próby przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza), formułuje pytania dotyczące warstwy przedstawieniowej utworu, głośno czyta i recytuje teksty, zachowując podstawowe zasady wymowy</p>	<p>pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad, starając się zachować wyznaczniki gatunku, stosuje akapity zaznaczające trójdzielną budowę pracy, formułuje tezę, wie, czym jest hipoteza, wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając prostej argumentacji, przedstawia rzeczowe i emocjonalne argumenty w dyskusji na temat znanych mu z doświadczenia problemów, podaje przykłady ilustrujące argumenty, formułuje proste wnioski, rozpoznaje w tekstach reklamowych podstawowe środki perswazji i manipulacji, zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi, podejmuje samodzielne próby przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje), formułuje pytania związane z dosłownymi znaczeniami utworu, głośno, płynnie czyta i recytuje teksty, przestrzega zasad</p>	<p>poprawnie plan wypowiedzi, pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad, stosując odpowiednią dla danej formy kompozycję, stosuje akapity jako spójne całości myślowe, formułuje tezę i hipotezę, wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając właściwych argumentów, przedstawia argumenty w dyskusji dotyczącej tekstu literackiego, podaje odpowiednie przykłady ilustrujące argumenty, formułuje wnioski wynikające z argumentacji, rozpoznaje w tekstach reklamowych użyte środki perswazji i manipulacji, zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi, ☐ dokonuje przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje), ☐ formułuje pytania związane z przerośnymi znaczeniami utworu, głośno czyta i recytuje</p>	<p>oddziaływania na odbiorcę, samodzielnie selekcjonuje i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do stworzenia pracy, tworzy szczegółowy plan wypowiedzi, samodzielnie pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad, stosując odpowiednie zasady kompozycji i zachowując zasady spójności językowej, stosuje rytm akapitowy, samodzielnie formułuje tezę i hipotezę, swobodnie wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając różnorodnych argumentów, podaje celne i różnorodne przykłady ilustrujące argumenty, podsumowuje rozważania, samodzielnie formułuje wnioski, rozpoznaje w tekstach reklamowych środki perswazji i manipulacji, wskazuje ich funkcję, zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi, samodzielnie dokonuje przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje),</p>	<p>argumentów uwzględniających różne konteksty kulturowe dowodzi przyjętych racji, aktywnie uczestniczy w dyskusji jako dyskutant lub przewodniczący, rzeczowo przedstawia swoje stanowisko i wnioski, interpretuje głosowo wygłaszany z pamięci lub czytany tekst, uwzględniając funkcje zastosowanych środków stylistycznych, oceniając pracę innych, przedstawia krytyczną, rzeczową refleksję wynikającą z wnikliwej analizy wykonanych zadań i erudycji polonistycznej, pisze wypowiedzi oryginalne pod względem sposobu ujęcia tematu, w tym rozprawkę z hipotezą; wykazuje się szczególną dbałością o poprawność językową, bezbłędny zapis, logiczną kompozycję, tworzy oryginalne notatki, posługując się bogatym</p>
--	--	---	--	---	--	---

			intonacji zdaniowej	teksty, dobierając odpowiednie tempo i intonację	formułuje pytania problemowe dotyczące wszystkich składników utworu, interpretuje głosowo utwór.	słownictwem, redaguje dłuższe formy wypowiedzi, podejmuje próby własnej twórczości literackiej
4.	Samokształcenie	korzysta, z poszanowaniem praw autorskich, z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela, rozwija nawyk systematycznego uczenia się, uczestniczy w pracy grupowej, współpracuje z innymi w realizacji projektów edukacyjnych, uczestniczy w programowych wyjściach o charakterze kulturalnym.	korzysta, z poszanowaniem własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji, uczy się systematycznie, uczestniczy w projektach edukacyjnych, podejmuje próby prezentowania przygotowanego materiału, rozwija umiejętność krytycznego myślenia, wyraża swoje zdanie, uczestniczy w wybranych wydarzeniach kulturalnych w swoim regionie.	korzysta z samodzielnie wybranych źródeł informacji, szanując cudzą własność intelektualną, rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania, stara się myśleć krytycznie, wyraża opinie, aktywnie realizuje projekty, prezentuje efekty pracy indywidualnej lub grupowej, uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu	pogłębia swoją wiedzę przedmiotową, korzystając rzetelnie, z poszanowaniem własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji, rozwija nawyk krytycznego myślenia i formułowania opinii	
5.	Lektura obowiązkowa i uzupełniająca	czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego	czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony	czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki	czyta wszystkie lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami	chętnie czyta teksty spoza lektury obowiązkowej i potrafi połączyć je z omawianym treściami

OCENĘ NIEDOSTATECZNĄ

otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym nie jest w stanie wykonać, nawet z pomocą nauczyciela, zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak aktywności w dążeniu do zdobycia wiedzy i umiejętności wyklucza osiągnięcie nawet minimalnego postępu

